

Toezicht- en Handhavingsbeleid Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal (ATKM)

§ 1. Inleiding

De missie van de ATKM is *'een open en veilig internet, waar geen ruimte is voor kinderpornografisch en terroristisch materiaal.'* De ATKM werkt hier uiteraard niet alleen aan, maar doet dit samen met de samenleving, het maatschappelijk middenveld en andere overheidsorganisaties. Vanuit haar wettelijke taken, en daarmee verantwoordelijkheid om de verspreiding van online terroristisch en kinderpornografisch materiaal tegen te gaan, houdt de ATKM als autoriteit toezicht op naleving door aanbieders van hostingdiensten van de wettelijke verplichtingen die zijn opgenomen in de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal¹ en de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud (hierna: specifieke wetten).²

Om de naleving van deze verplichtingen te stimuleren en bewustzijn te creëren bij aanbieders van hostingdiensten en de sector, is de ATKM van oordeel dat inzet op voorlichting en workshops belangrijk is. Niet alleen om bewustzijn te creëren, maar ook op informatie te verstrekken over de interpretatie van voorschriften of het voorkomen van overtredingen. Doel daarvan is dat aanbieders van hostingdiensten en communicatiediensten vanuit eigen beweging normconform gedrag vertonen. De ATKM heeft als toezichthouder ook een signalerende functie, bijvoorbeeld als het gaat om inzichten, trends of ontwikkelingen verkregen uit (eigen) verricht onderzoek of praktijkervaring.

Wanneer de ATKM constateert dat wettelijke verplichtingen niet worden nageleefd, is zij bevoegd om dat bestuursrechtelijk af te dwingen met een last onder dwangsom en/of een bestuurlijke boete. Naast deze handhavingsbevoegdheden die in haar specifieke wetten zijn opgenomen, heeft zij als toezichthouder de bevoegdheden die in titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) zijn opgenomen. De ATKM heeft het volgende toezicht- en handhavingsbeleid vastgesteld met betrekking tot de invulling van haar toezicht en de uitgangspunten en factoren die richtinggevend zijn bij de inzet van bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten. De beleidsregels die concreet zien op het bepalen van de termijnen en de hoogte van deze bestuurlijke sancties zijn apart opgenomen in het 'Dwangsom- en boetebeleid ATKM'.

Paragraaf 2 gaat in op de toezichtbevoegdheden die de ATKM heeft, de verschillende soorten toezicht die onderscheiden kunnen worden en vervolgens wordt ingegaan op de wijze waarop de ATKM toezicht houdt en welke toezichtprincipes daaraan ten grondslag liggen. Paragraaf 3 ziet op handhaving bij normovertreding en de uitgangspunten die de ATKM ten grondslag legt aan haar handhavingsbeleid. Paragraaf 4 gaat in op het onderscheid tussen informele en formele handhavingsinstrumenten en de relevante factoren bij de inzet daarvan. In paragraaf 5 wordt het wettelijk kader van openbaarmaking van opgelegde bestuurlijke sancties en lasten onder dwangsom samengevat weergegeven. Paragraaf 6 beschrijft de verantwoording die de toezichthouders afleggen over de inzet van handhavingsinstrumenten. In paragraaf 7 is het moment en de wijze van inwerkingtreding van dit handhavingsbeleid opgenomen.

§ 2. Toezicht

Hieronder wordt ingegaan op de toezichtbevoegdheden die de ATKM heeft, de verschillende soorten toezicht die kunnen worden onderscheiden en de wijze waarop de ATKM toezicht houdt en de toezichtprincipes die daarbij centraal staan.

2.1. Toezichtbevoegdheden

Artikel 5:11 van de Awb omschrijft toezichthouders als personen *'bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens wettelijk*

¹ De ATKM kan een last onder dwangsom of bestuurlijke boete opleggen ter handhaving bij niet naleving van de in artikel 6, derde lid, van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal opgenomen verplichting.

² De ATKM is bevoegd tot oplegging van een last onder dwangsom ter handhaving van artikel 18, eerste lid, van de Verordening (EU) 2021/784 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud (de Verordening). De ATKM is bevoegd tot oplegging van een bestuurlijke boete bij overtreding van artikel 3, derde en zesde lid, artikel 4, tweede en zevende lid, van de Verordening, artikel 5, eerste, tweede, derde, vijfde en zesde lid, artikelen 6, 7, 10, 11, 14, vijfde lid, artikel 15, eerste lid, en artikel 17 van de Verordening.

voorschrift'. Op basis van de specifieke wetten van de ATKM³ zijn de leden van de Autoriteit en de ambtenaren die bij besluit van de Autoriteit zijn aangewezen, belast met het toezicht op de naleving van de wettelijke voorschriften⁴ opgenomen in de specifieke wetten.

In het Aanwijzingsbesluit toezichthoudende ambtenaren ATKM⁵ is bepaald welke ambtenaren als toezichthouder zijn aangewezen. De toezichthouders beschikken over de bevoegdheden die in titel 5.2 Awb zijn opgenomen. Bij de uitoefening van haar toezicht nemen de volgende toezichtbevoegdheden bij de ATKM met name een centrale rol in:

- Het vorderen van inlichtingen (artikel 5:16 Awb);
- Het inzage vorderen in, kopiëren van en meenemen van zakelijke gegevens en bescheiden (artikel 5:17 Awb);
- De medewerkingsplicht (artikel 5:20 Awb).

Indien de ATKM een vordering heeft gedaan op grond van titel 5.2 Awb en de (rechts)persoon tot wie die vordering zich richt heeft daar niet (tijdig of volledig) aan voldaan, dan zal de ATKM een last onder dwangsom opleggen om af te dwingen dat alsnog wordt voldaan aan de medewerkingsplicht van artikel 5:20 Awb. De ATKM kan daarnaast aangifte doen van een misdrijf (het overtreden van artikel 184 Sr⁶) bij het functioneel parket van het Openbaar Ministerie.

2.2. Beïnvloeden en handhaven met een mix van preventief en repressief toezicht

Het doel van de ATKM is het tegengaan van de verspreiding van online kinderpornografisch en terroristisch materiaal. De ATKM houdt toezicht, handhaaft waar nodig en zet haar expertise in om ook anderen te helpen verantwoordelijkheid te nemen om het internet (zoveel mogelijk) vrij te houden van dit materiaal. Aanbieders van hostingdiensten zijn verplicht om online materiaal op bevel van de ATKM te verwijderen. De ATKM zet zich ook op verschillende manieren in om ervoor te zorgen dat normconform gedrag of naleving plaatsvindt zonder de inzet van verdere (informele of formele) handhavingsinstrumenten. Concreet kan daarbij gedacht worden aan activiteiten in voorlichtende en adviserende zin waar een preventief effect van uitgaat. Dit wordt beschouwd als preventief toezicht.

Een concreet voorbeeld is om internetgebruikers bewust te maken van de gevaren van terroristische content met daarbij de oproep om melding te doen.

Ook ten aanzien van het melden van kinderpornografisch materiaal is van belang dat het meldpunt van de ATKM bij ketenpartners, buitenlandse autoriteiten maar vooral ook bij burgers bekend is. Daarnaast is een nauwe samenwerking met ketenpartners van groot belang, niet alleen vanwege het samen optrekken bij (actuele) maatschappelijke problematiek online, maar ook juist vanwege het kunnen doorverwijzen. De ATKM werkt in dit kader ook aan de uitbreiding en verrijking van haar online toolkit en de verspreiding daarvan richting haar partners.

De ATKM kiest de instrumenten die zij inzet zoveel mogelijk op basis van effectiviteit. Gezien het voornoemde is zij van oordeel dat een mix van preventief en repressief toezicht het meest effectief is. Bij preventief toezicht geeft de ATKM voorlichting en gaat zij de dialoog aan, hetgeen gezien wordt als beïnvloeden. Als beïnvloeden of informeel handhaven niet tot het gewenste resultaat leidt, kan formeel worden opgetreden. Dat betekent niet dat altijd eerst informeel wordt opgetreden. De ATKM kan ook gelijk kiezen voor een formeel handhavingsinstrument of meerdere formele handhavingsinstrumenten gecombineerd.

Bij repressief toezicht – dus nadat de ATKM een overtreding heeft geconstateerd – zal in beginsel altijd handhavend worden opgetreden. De concrete inzet van een (in)formeel handhavingsinstrument is sterk afhankelijk van de desbetreffende overtreding en omstandigheden van het geval. Zie daarvoor paragraaf 3 over handhaving in dit beleidsstuk en het Dwangsom- en boetebeleid ATKM. In bijlage 1 bij laatstgenoemd beleidsstuk staan alle overtredingen op basis van de specifieke wetten (dus niet de Awb) genoemd. Formele handhaving kan dus soms wel het enige effectieve instrument of het best

³ Zie hiervoor artikel 2, tweede lid, van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal en artikel 2, vierde lid, van de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud en diens Verordening.

⁴ De aangewezen ambtenaren en leden van de Autoriteit zijn belast met het toezicht op de naleving van artikel 6, derde lid, van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal en de artikelen 3, derde en zesde lid, artikel 4, tweede en zevende lid, artikel 5, eerste, tweede, derde, vijfde en zesde lid, artikelen 6, 7, 10 en 11, artikel 14, vijfde lid, artikel 15, eerste lid en artikel 17 van de Verordening terroristische online-inhoud en diens Verordening.

⁵ <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0050957&z=2025-04-17&g=2025-04-17>.

⁶ Artikel 184 (lid 1) Wetboek van Strafrecht: 'Hij die opzettelijk niet voldoet aan een bevel of een vordering, krachtens wettelijk voorschrift gedaan door een ambtenaar met de uitoefening van enig toezicht belast of door een ambtenaar belast met of bevoegd verklaard tot het opsporen of onderzoeken van strafbare feiten, alsmede hij die opzettelijk enige handeling, door een van die ambtenaren ondernomen ter uitvoering van enig wettelijk voorschrift, belet, belemmert of verijdelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie (lid 1)'.

passende handhavinginstrument zijn. Repressief toezicht is daarmee een onmisbaar sluitstuk in toezicht.

Verschillende soorten toezicht

Er kunnen verschillende soorten toezicht worden onderscheiden in het toezicht dat de ATKM houdt. Het toezicht kan onderverdeeld worden in risicogebaseerd toezicht, thematisch toezicht en signaalgestuurd toezicht.

Risicogebaseerd toezicht

De ATKM hanteert bij haar toezicht een risicogebaseerde aanpak om, tevens met het oog op de beschikbare capaciteit en haar wettelijke taken, prioriteiten te kunnen stellen. De ATKM hecht veel waarde aan duidelijke prioriteiten binnen haar toezicht dat verder helder, effectief en duidelijk afgebakend dient te zijn. Het voornoemde betekent dat de ATKM haar toezichtcapaciteit met name inzet op risico's die op basis van haar praktijkvoering, verrichte onderzoeken, data-analyse of gehanteerde methoden of modellen naar voren komen/worden gesignaleerd. Daarbij spelen maatschappelijke ontwikkelingen, maar ook analyses van bijvoorbeeld de NCTV of AIVD, een belangrijke rol bij de prioritering van de ATKM. Het toezicht van de ATKM is daarmee dan ook dynamisch en beweegt mee met nieuwe risico's die opkomen. De risicogebaseerde aanpak omvat dan ook zowel formele handhaving als preventief toezicht, waarbij gekeken wordt welke instrumenten het meest passend zijn om effectieve gedragsveranderingen te bereiken bij personen en ondernemingen binnen de sector.

Thematisch toezicht

De ATKM zal ieder jaar in haar toezichtsvisie focussen op specifieke thema's, onderwerpen en/of onderzoeken waar zij met name haar toezicht op zal richten. Aan het eind van het jaar zal zij in haar reflectie op de toezichtsvisie daarop terugblikken en evalueren. Op basis van die evaluatie worden wederom de speerpunten en focus voor het komend jaar bepaald en de eerder gekozen toezichtthema's, onderwerpen en onderzoeken herijkt.

Signaalgestuurd toezicht

Naast de bevindingen die de ATKM uit detectie en onderzoeken verkrijgt, baseert de ATKM haar toezicht op signalen. Dit kunnen meldingen van online materiaal zijn of andere signalen vanuit haar ketenpartners, buitenlandse autoriteiten of sector zijn, maar ook trends, ontwikkelingen of andere zaken. Voor vervulling van haar wettelijke taken is samenwerking met haar ketenpartners, buitenlandse autoriteiten en de sector van wezenlijk belang. Meldingen van aangetroffen online materiaal zijn voor de ATKM essentieel en kunnen door voornoemde partijen maar ook door burgers gedaan worden. Om die reden is het ontzettend belangrijk dat burgers en voornoemde partijen de ATKM en haar meldpunt kennen. Deze bekendheid en het bewustzijn ten aanzien van het belang van melden, voor de ATKM maar nog meer voor slachtoffers in sommige gevallen, neemt een centrale rol in het preventief toezicht van de ATKM.

2.3. Toezichtprincipes

De ATKM heeft een zestal principes⁷ die ten grondslag liggen aan haar toezicht. Concrete invulling en toepassing van deze principes leidt volgens de ATKM tot effectief toezicht waarbij het perspectief van de samenleving centraal staat en maatwerk plaatsvindt.

Het gaat om de volgende toezichtprincipes die hieronder nader toegelicht worden:

- Selectief toezicht
- Slagvaardig toezicht
- Samenwerkend toezicht
- Onafhankelijk toezicht
- Transparant toezicht
- Professioneel toezicht.

Selectief toezicht: 'bewuste prioriteiten en thema's'

Selectief toezicht betekent dat een toezichthouder niet op alles en overal even intensief kan toezicht houden, maar prioriteiten stelt op basis van geconstateerde/onderkende risico's, maatschappelijke

⁷ Zie tevens: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, *De zes principes van goed toezicht*, 2013.

impact en mate van naleving. Bij de verschillende soorten toezicht (risicogebaseerd, thematisch en signaalgestuurd toezicht) is uiteengezet op welke manier bij de ATKM sprake is van selectief toezicht met bijbehorende prioritering en focus op bepaalde thematiek/onderwerpen.

Slagvaardig toezicht: 'effectief handhaven bij overtredingen'

Slagvaardig toezicht houdt in dat de ATKM voldoende bevoegdheden heeft om snel en daadkrachtig, te kunnen optreden wanneer dat nodig is en zeker bij een geconstateerde overtreding. Gezien de missie van de ATKM is dit cruciaal, aangezien de blootstelling aan en de verspreiding van online terroristisch en kinderpornografisch materiaal maatschappelijk gezien zeer schadelijk is. Wanneer de ATKM door detectie of meldingen op online terroristisch of kinderpornografisch materiaal stuit, zal zij een (verwijderings)bevel sturen. Wanneer dit bevel niet wordt nageleefd zal de ATKM handhavend optreden om naleving af te dwingen. De wijze waarop de ATKM dat bewerkstelligt, is sterk afhankelijk van de desbetreffende overtreding, het beoogde doel (herstel en/of punitief) en omstandigheden van het geval. De volgende paragraaf gaat nader in op het onderwerp handhaving. Verder wordt ook verwezen naar het Dwangsom- en boetebeleid ATKM.

Samenwerkend toezicht: 'Samen met anderen en onderdeel van maatschappij'

De ATKM werkt intensief en gericht samen met de internetsector, autoriteiten van andere lidstaten en relevante ketenpartners (binnen de overheid) om de verspreiding van online terroristisch en kinderpornografisch materiaal tegen te gaan. De ATKM heeft daartoe een sectorraad ingericht om te overleggen met experts uit de internetsector, bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag welke maatregelen technisch wenselijk en haalbaar zijn. Het doel van de sectorraad is om problemen die de ATKM in de praktijk ondervindt met betrekking tot het detecteren en ontoegankelijk maken dan wel verwijderd krijgen van online terroristisch en kinderpornografisch materiaal in kaart te brengen en deze samen met de sector aan te pakken. De bestaande zelfregulering door de internetsector ten aanzien van kinderpornografisch materiaal blijft bovendien voortbestaan. De ATKM heeft daarnaast – vanuit haar wettelijke taken gezien – de mogelijkheid om zelf online kinderpornografisch of terroristisch materiaal te detecteren.

De ATKM mengt zich ook in het publieke debat ten aanzien van dit domein. Zoals hierboven al is opgemerkt, zal de ATKM daarnaast, bij de invulling van haar wettelijke taken, actief samenwerking zoeken met relevante partners binnen de overheid, de internetsector en autoriteiten van andere lidstaten om oplossingen te verkennen om het internet zoveel mogelijk vrij te houden van terroristisch en kinderpornografisch materiaal.

Onafhankelijk toezicht: 'zelfstandige en onafhankelijke besluitvorming'

Er is bewust voor gekozen om de ATKM een zelfstandig bestuursorgaan (hierna: zbo) te laten zijn, gelet op de specifieke expertise maar hoofdzakelijk de wens om (de schijn van) politieke inmenging te voorkomen in de beoordeling of online materiaal wel of niet kinderpornografisch of terroristisch van aard is. Onafhankelijke oordeelsvorming is van bijzonder belang omdat het bij het schonen van het internet gaat om maatregelen die kunnen raken aan de vrijheid van meningsuiting. De ATKM opereert als ZBO, uiteraard binnen haar wettelijke kaders, zelfstandig en neemt onafhankelijk besluiten. Dat betekent dat de ATKM zonder inmenging of (politieke) bemoeienis onafhankelijk tot haar besluitvorming komt. De Minister van Justitie en Veiligheid kan evenmin invloed uitoefenen op de inhoudelijke beoordeling door de ATKM of online materiaal ontoegankelijk/verwijderd moet worden of niet. Ter verdere borging van deze vereiste onafhankelijk is uitzondering van toepassing van de artikelen 21 en 22 van de Kaderwet ZBO's noodzakelijk geacht. Als gevolg daarvan mag de minister geen beleidsregels vaststellen met betrekking tot de taakuitoefening van de Autoriteit. Evenmin mag de minister besluiten van de Autoriteit (ook die inhoudende beleidsregels) vernietigen.

Transparant toezicht: 'helder beleid en besluitvorming'

Dit principe houdt in dat de ATKM inzicht geeft, uitleg kan geven en verantwoording aflegt over de manier waarop zij uitvoering geeft aan haar toezicht en handhaving. Belangrijk is dat zij hiervoor helder beleid opstelt dat voor iedereen publiekelijk toegankelijk is. Hieraan geeft de ATKM uitvoering door onder andere haar toezicht- en handavingsbeleid ATKM en het dwangsom- en boetebeleid ATKM te publiceren. Verder motiveert zij haar werkwijze en besluitvorming in haar (sanctie)besluiten, conform de algemene beginselen van behoorlijk bestuur van de Awb. Daarnaast kan de ATKM, op basis van haar specifieke wetten, sanctiebesluiten die zij heeft genomen openbaar maken door deze op haar website te plaatsen. Dit zal zij in beginsel ook doen, zie daarvoor paragraaf 5.

Professioneel toezicht: 'deskundig en hoogwaardige kwaliteit'

De wettelijke taakvervulling van de ATKM verlangt specifieke deskundigheid van haar medewerkers. Professioneel toezicht vereist continue ontwikkeling van kennis, vaardigheden en ontwikkelmethoden op alle niveaus in de organisatie. De ATKM investeert in de ontwikkeling van haar toezichthouders en gespecialiseerde medewerkers, maar investeert daarnaast ook in (internationale) kennisuitwisseling binnen uiteenlopende terreinen en technische innovatieve tools (bijvoorbeeld detectietools). Deze specifieke deskundigheid is noodzakelijk voor een autoriteit die uniek is in wat zij doet. Beoordelings- en besluitvormingsprocedures moeten van (juridisch) hoogwaardige kwaliteit zijn met respect voor vrijheden en grondrechten.

§ 3. Handhaving

Deze paragraaf gaat in op handhaving bij normovertreding en de uitgangspunten die de ATKM ten grondslag legt aan haar handhavingsbeleid. De ATKM heeft vanuit haar wettelijke taken gezien de mogelijkheid om op het openbare deel van het internet⁸ zelf – dus ook zonder voorafgaande melding – online kinderpornografisch of terroristisch materiaal te detecteren.

De ATKM richt zich allereerst op het detecteren van online kinderpornografisch en terroristisch materiaal. Wanneer de ATKM online gedetecteerd materiaal vervolgens als kinderpornografisch of terroristisch beoordeelt, zal de ATKM vervolgens een (verwijderings)bevel uitvaardigen.⁹ Als bestuursrechtelijke autoriteit is de ATKM bevoegd om aanbieders van hostingdiensten (en voor kinderpornografisch materiaal onder voorwaarden aanbieders van communicatiediensten)¹⁰ te bevelen om online terroristisch of kinderpornografisch materiaal te verwijderen of ontoegankelijk te maken. In Bijlage I is de reikwijdte van deze bevoegdheid in de specifieke wetten uitgewerkt.

Vervolgens beoordeelt de ATKM of het (verwijderings)bevel is nageleefd door te controleren of het desbetreffende materiaal binnen de gestelde termijn is verwijderd of ontoegankelijk is gemaakt. Wanneer de aanbieder van hostingdiensten géén, niet tijdig of op een onjuiste manier gehoor geeft aan het (verwijderings)bevel kan normconform gedrag worden bereikt door te handhaven met de inzet van instrumenten (hierna: 'handhavingsinstrumenten'). De ATKM kan op grond van beide wetten als formeel handhavingsinstrument een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom opleggen. De ATKM handhaaft daar waar nodig is, echter het uitgangspunt is dat de ATKM optreedt wanneer zij bekend is met een overtreding (dus niet gedogen). In paragraaf 4 wordt nader ingegaan op het onderscheid en inzet van informele en formele handhavingsinstrumenten.

De Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal en de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud kennen verschillen als het gaat om de definitiebepaling van 'aanbieders van hostingdiensten' (zie Bijlage II) maar ook de verplichting voor een aanbieder van hostingdiensten, namelijk het moeten verwijderen of ontoegankelijk maken van het online gedetecteerd materiaal. Op grond van Verordening (EU) 2021/784 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud kan de ATKM een aanbieder van hostingdiensten bevelen om het online gedetecteerd terroristisch materiaal binnen een bepaalde termijn *te verwijderen of ontoegankelijk te maken*. Op grond van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal kan de ATKM een aanbieder van hostingdiensten (of onder voorwaarden aanbieder van communicatiediensten) bevelen om online gedetecteerd kinderpornografisch materiaal binnen een bepaalde termijn *ontoegankelijk te maken*, dit kan bestaan uit verwijderen. Verwijderen is een vorm van ontoegankelijk maken.

In dit handhavingsbeleid wordt dit onderscheid verder niet gemaakt, ondanks de relevantie van dit onderscheid voor de praktijkvoering, en wordt gesproken over het éénduidig begrip 'aanbieders van communicatiediensten' en het 'verwijderen of ontoegankelijk maken'.

Uitgangspunten bij inzet handhavingsinstrumenten

De Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal en de Uitvoeringswet

⁸ Het betreft hier het deel van het internet dat direct kan worden benaderd, al dan niet met automatische registratie of toelating. Beoordeling, selectie en/of toelating door middel van een menselijke beslissing valt daar niet onder.

⁹ De Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal spreekt over een bevel en de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud over een verwijderingsbevel. Wanneer bij dezelfde aanbieder vaker online terroristisch materiaal wordt gevonden, kan de ATKM een blootstellingsbesluit nemen. De aanbieder moet dan maatregelen nemen om te voorkomen dat opnieuw terroristisch materiaal online verschijnt.

¹⁰ Artikel 6, tweede lid, van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal bepaalt dat het bevel, indien het niet kan worden gericht tot een aanbieder van hostingdiensten, het gericht kan worden tot een aanbieder van een communicatiedienst.

verordening terroristische online-inhoud hebben als doelstelling het tegengaan van de verspreiding van online kinderpornografisch en terroristisch materiaal.

Het toezicht richt zich op naleving van de daartoe aangewezen inhoudelijke bepalingen die in voornoemde wetten zijn opgenomen. De ATKM heeft de taak toe te zien op de naleving van deze wetten. Om die naleving te realiseren heeft de ATKM wettelijke bevoegdheden en handhavingsinstrumenten¹¹ toebedeeld gekregen. Voor de inzet van handhavingsinstrumenten heeft de ATKM een aantal uitgangspunten geformuleerd, dat aansluit bij de doelstellingen van beide wetten waar zij toezicht op houdt.

Deze uitgangspunten zijn als volgt:

a. **Optreden zodra bekend met een overtreding (niet gedogen)**

De ATKM handhaaft de Wet bestuursrechtelijke aanpak kinderpornografisch materiaal en de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud ten aanzien waarvan zij een toezichtstaak heeft. Dit ziet op de situatie waarin de ATKM een aanbieder van hostingdiensten of een aanbieder van een communicatiedienst heeft bevolen om specifiek online materiaal (kinderpornografisch dan wel terroristisch) te verwijderen of ontoegankelijk te maken en daar door geadresseerde geen gehoor aan is gegeven. Wanneer dit niet wordt nageleefd zal de ATKM handhavend optreden om deze situatie te beëindigen. De wijze waarop de ATKM dat bewerkstelligt, hangt af van de concrete situatie. Dit uitgangspunt laat onverlet dat de toezichthouders in het kader van de gehanteerde risicogebaseerde aanpak en met het oog op de beschikbare capaciteit prioriteiten in hun handhaving kunnen stellen.

b. **Optreden gericht op het bereiken van normconform gedrag**

Naast dat het toezicht van de ATKM zich richt op naleving van de bepalingen uit voornoemde wetgeving, neemt het bevorderen van normconform gedrag een centrale rol in. Concreet kan daarbij gedacht worden aan activiteiten in voorlichtende en adviserende zin waar een preventief effect van uitgaat. Wanneer normconform gedrag uitblijft doordat er geen gehoor wordt gegeven aan een (verwijderings)bevel wordt dit afgedwongen door de inzet van formele handhavingsinstrumenten. Indien de geconstateerde overtreding nog voortduurt, is het handhavend optreden (ook) gericht op het beëindigen van de overtreding en herstel van het naleven van de norm. Of een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete (of allebei) in het concrete geval een geschikt, noodzakelijk en evenwichtig middel is, bepaalt de ATKM mede aan de hand van de interventiematrix in paragraaf 2 van haar dwangsom- en boetebeleid.

c. **Bestuursrechtelijke of strafrechtelijke handhaving**

De ATKM detecteert kinderpornografisch en terroristisch materiaal op het open internet. Dat wil zeggen: dat deel van het internet dat internetgebruikers direct kunnen benaderen, bijvoorbeeld via een link of via een inlog die geautomatiseerd kan worden verkregen. Wanneer de ATKM op het open internet dergelijk materiaal aantreft, kan zij bevelen dat materiaal te verwijderen of ontoegankelijk te maken. De ATKM heeft géén opsporingsbevoegdheden en kan personen die kinderpornografisch of terroristisch materiaal op internet plaatsen niet (strafrechtelijk) vervolgen. De politie en het Openbaar Ministerie (hierna: OM) kunnen dat wel. De ATKM overlegt met de politie en het OM over de uitoefening van haar taken en bevoegdheden die voortvloeien uit de Wet bestuursrechtelijke aanpak kinderpornografisch materiaal en kan met politie informatie uitwisselen voor zover noodzakelijk voor de uitoefening van diens wettelijke taak.¹² Ter bevordering van de coördinatie van te nemen maatregelen overlegt de ATKM over de uitoefening van haar taken en bevoegdheden die voortvloeien uit de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud met de politie, het OM, de AIVD en de MIVD en kan met deze partijen informatie uitwisselen voor zover noodzakelijk voor de uitoefening van diens wettelijke taak.¹³

d. **Optreden op effectieve wijze**

De keuze voor het inzetten van een bepaald instrument en de wijze waarop dit wordt ingezet, dient telkens in een concrete situatie bekeken te worden tegen de achtergrond van de specifieke omstandigheden van dat geval. Door middel van maatwerk wordt per situatie bepaald welk instrument het meest effectief is om het doel te bereiken dat met de inzet van het instrument wordt nagestreefd. Herstelmaatregelen hebben als voornaamste doel het beëindigen van de overtreding of het voorkomen van herhaling, oftewel herstel van naleving van de norm. Een bestraffende

¹¹ Zie daarvoor naast de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal en de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud ook het Aanwijzingsbesluit toezichthoudende ambtenaren ATKM 2024. Sommige ambtenaren van de ATKM zijn aangewezen voor het toezicht op de naleving van voornoemde wetten. Zij beschikken over bevoegdheden op grond van titel 4.2 van de Awb.

¹² Artikel 5 van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal. Op grond van artikel 10, tweede lid, van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal mag de ATKM – gelet op artikel 10 van de AVG – persoonsgegevens van strafrechtelijke aard, als bedoeld in artikel 1 van de Uitvoeringswet AVG, verwerken voor zover de verwerking noodzakelijk is voor de uitoefening van zijn bevoegdheden op grond van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal. Onder de definitie ‘verwerken’ in artikel 4, tweede lid, van de AVG valt onder andere ‘verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen’(..)

¹³ Artikel 8 van de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud.

maatregel daarentegen voegt bewust leed toe. Een bestraffende sanctie heeft overigens niet alleen een bestraffende werking. Daarvan gaat ook een speciaal en – in het geval van openbaarmaking – een generaal preventief effect uit. Een bestraffende maatregel kan los of naast een herstelmaatregel worden opgelegd. Zie daarvoor de interventiematrix in paragraaf 2 van het dwangsom- en boetebeleid.

e. **Optreden overeenkomstig de algemene beginselen van behoorlijk bestuur**

Bij handhavend optreden handelt de ATKM in overeenstemming met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en beginselen van Europees recht en internationaal publiekrecht.

Dit betreft onder meer de volgende beginselen:

- Evenredigheidsbeginsel: met de hun ter beschikking staande instrumenten bieden de toezichthouders steeds zoveel mogelijk een evenredig antwoord op een overtreding; het beginsel ziet daarmee op de verhouding tussen de gevolgen van het ingrijpen door de toezichthouders en het met het ingrijpen te dienen doel.
- Beginsel van een evenwichtige belangenafweging: het volgen van het handhavingsbeleid is nooit een automatisme; altijd wordt, aan de hand van een afweging van de rechtstreeks bij het besluit betrokken belangen, beoordeeld of en zo ja welk handhavingsinstrument wordt ingezet.
- Gelijkheidsbeginsel: in gelijke gevallen is ook het handhavend optreden gelijk.
- Motiveringsbeginsel: de ATKM moet (als bestuursorgaan) haar besluiten deugdelijk, helder en begrijpelijk motiveren.

§ 4. Inzet van handhavingsinstrumenten

Deze paragraaf gaat in op het onderscheid tussen informele en formele handhavingsinstrumenten en de factoren die een rol spelen bij de inzet daarvan. De ATKM beschikt over diverse informele en formele handhavingsinstrumenten, die kunnen worden ingezet ten aanzien van zowel rechtspersonen als natuurlijke personen. Informele handhavingsinstrumenten zijn maatregelen die niet expliciet in de wet worden genoemd. Formele handhavingsinstrumenten daarentegen hebben een expliciete wettelijke grondslag en worden bestuurlijke sancties genoemd. Een informeel handhavingsinstrument kan ook gecombineerd worden met een formeel handhavingsinstrument.

Informele handhavingsinstrumenten

De informele handhavingsinstrumenten (die dus niet expliciet in de wet genoemd worden) die de ATKM kan inzetten zijn:

- normoverdracht via een gesprek en/of brief;
- een waarschuwingsbrief.

Een waarschuwingsbrief zal enkel in incidentele gevallen ingezet worden. Dit is bijvoorbeeld denkbaar wanneer de aanbieder van hostingdiensten de allereerste keer bij ontvangst van een (verwijderings)bevel onvolledige verantwoording aflegt over de getroffen maatregelen om het desbetreffende online materiaal te verwijderen of ontoegankelijk te maken of het verplichte format daarvoor niet is gebruikt. De ATKM zal nooit een waarschuwingsbrief in plaats van een (verwijderings)bevel sturen.

Formele handhavingsinstrumenten

De formele handhavingsinstrumenten (die een expliciete wettelijke grondslag hebben) waar de ATKM op basis van zowel de Wet bestuursrechtelijke aanpak kinderpornografisch materiaal¹⁴ als de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud¹⁵ over beschikt zijn:

- het opleggen van een last onder dwangsom;
- het opleggen van een bestuurlijke boete aan de overtreder.

Factoren

Op basis van alle relevante omstandigheden en belangen wordt per situatie beoordeeld welk handhavingsinstrument het meest effectief, passend en proportioneel is om het doel te bereiken dat met de inzet van het handhavingsinstrument wordt nagestreefd. De ATKM zal bij niet naleving van een (verwijderings)bevel, ongeacht of het kinderpornografisch materiaal of terroristisch materiaal online betreft, gebruik maken van een formeel handhavingsinstrument of een combinatie van formele

¹⁴ De ATKM kan een last onder dwangsom of bestuurlijke boete opleggen ter handhaving bij niet naleving van de in artikel 6, derde lid, van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal opgenomen verplichting.

¹⁵ De ATKM is bevoegd tot oplegging van een last onder dwangsom ter handhaving van artikel 18, eerste lid, van de Verordening (EU) 2021/784 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud (de Verordening). De ATKM is bevoegd tot oplegging van een bestuurlijke boete bij overtreding van artikel 3, derde en zesde lid, artikel 4, tweede en zevende lid, van de Verordening, artikel 5, eerste, tweede, derde, vijfde en zesde lid, artikelen 6, 7, 10, 11, 14, vijfde lid, artikel 15, eerste lid, en artikel 17 van de Verordening.

handhavingsinstrumenten. In voornoemde situatie gaat het om een overtreding die rechtstreeks het doel van de wet en de taak van de ATKM raakt, namelijk het tegengaan van verspreiding van kinderpornografisch en terroristisch materiaal online. Een waarschuwingsbrief of enkel een gesprek ten behoeve van normoverdracht zijn in die situatie te lichte instrumenten, om naleving van het (verwijderings)bevel af te dwingen, en daarmee ongeschikt voor het doel dat met het handhavingsinstrument bereikt dient te worden.

Een belangrijke factor die betrokken wordt bij de keuze voor het inzetten van een formeel handhavingsinstrument, een herstelsanctie dan wel een bestraffende sanctie, is het beoogde doel. De last onder dwangsom is een herstelsanctie die strekt tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding, het voorkomen van herhaling daarvan of het wegnemen of beperken van de gevolgen van een overtreding en die de verplichting inhoudt tot betaling van de geldsom indien de last niet of niet tijdig wordt uitgevoerd. De bestuurlijke boete daarentegen is een bestraffende sanctie en houdt een onvoorwaardelijke verplichting tot het betalen van een geldsom in. Anders dan bij een last onder dwangsom kan de overtreder bij de bestuurlijke boete niet meer voorkomen dat hij een geldsom moet betalen. De reden hiervoor is dat de last onder dwangsom gericht is op het ongedaan maken van de overtreding, terwijl de bestuurlijke boete bedoeld is om leed toe te voegen aan de overtreder.

Daarnaast spelen ook verschillende factoren een rol bij de hoogte van de sanctie. Op grond van artikel 5:46, tweede lid, van de Awb wordt de hoogte van de bestuurlijke boete in elk concreet geval afgestemd op de ernst van de overtreding en de mate waarin deze aan de overtreder kan worden verweten. De ATKM, het bestuursorgaan in dit geval, houdt daarbij zo nodig rekening met de omstandigheden waaronder de overtreding is gepleegd. Bij het opleggen van een bestuurlijke boete wordt verder beoordeeld of er omstandigheden zijn die nopen tot verlaging of matiging van de boete.¹⁶

Bij het beoordelen van de verwijtbaarheid weegt de ATKM in ieder geval de volgende omstandigheden mee:

- de aard, de ernst en de duur van de inbreuk;
- de opzettelijke dan wel nalatige aard van de inbreuk;
- eerdere inbreuken door de aanbieder van hostingdiensten; en
- de schuldgraad van de aanbieder van hostingdiensten, rekening houdend met de technische en organisatorische maatregelen die de aanbieder van hostingdiensten heeft genomen om te voldoen aan de verordening terroristische online-inhoud.

De ATKM weegt bij het bepalen van de hoogte van de boete voorts in ieder geval ook de volgende omstandigheden mee:

- de financiële draagkracht van de aanbieder van hostingdiensten;
- de mate waarin de aansprakelijk geachte aanbieder van hostingdiensten met de bevoegde autoriteiten samenwerkt; en
- de aard en omvang van de aanbieder van hostingdiensten, met name of het gaat om een micro-, kleine of middelgrote onderneming.

Bovengenoemde opsommingen van factoren zijn noch limitatief noch imperatief. Dit betekent dat de opsommingen niet uitputtend zijn en dat de weging van de genoemde factoren van geval tot geval kan verschillen. Hiertoe wordt ook naar paragraaf 4 van het boete- en dwangsombeleid van de ATKM verwezen.

De ATKM komt, als (zelfstandig) bestuursorgaan, bij het bepalen van de hoogte van de dwangsom en het maximum van het te verbeuren bedrag een ruime mate van beleidsruimte toe. Dat laat onverlet dat de hoogte van de dwangsom op de ernst van de overtreding kan en moet worden afgestemd (evenredigheid) en tot doel moet hebben om de overtreding tegen te gaan of te voorkomen (effectiviteit). Gelet op artikel 5:32b van de Awb moet de dwangsom in redelijke verhouding staan tot enerzijds de zwaarte van het door de overtreding van het wettelijk voorschrift geschonden belang en anderzijds de beoogde effectieve werking van de dwangsomoplegging. Dit artikel bepaalt verder dat de dwangsom hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd, dan wel per overtreding van de last moet worden bepaald. Ook moet het maximumbedrag worden vastgesteld waarboven geen dwangsommen meer worden verbeurd. De beleidsregels die

¹⁶ Artikel 18, tweede lid, van de TOI-Verordening expliciteert concreet een aantal te betrekken omstandigheden die een rol zullen spelen bij een op te leggen bestuurlijke boete. Deze vloeien daarmee direct uit de Verordening voort voor alle lidstaten. De memorie van toelichting bij de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud merkt op dat het in de desbetreffende wet niet nodig is om nog een bijzondere regeling op te nemen met factoren waarmee rekening gehouden moet worden bij het opleggen van een bestuurlijke boete, aangezien de Awb hiervoor reeds een algemene regeling geeft.

concreet zien op het bepalen van de termijnen en de hoogte van deze bestuurlijke sancties zijn opgenomen in het 'Dwangsom- en boetebeleid ATKM'.

§ 5. Openbaarmaking

De ATKM kan op grond van artikel 9 van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal een beschikking tot oplegging van een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete openbaar maken. Artikel 13 van de Uitvoeringswet verordening terroristische online-inhoud bepaalt dat de ATKM een beschikking tot oplegging van een bestuurlijke boete openbaar kan maken. Hierna worden de beschikking tot oplegging van een last onder dwangsom en de beschikking tot oplegging van een bestuurlijke boete gezamenlijk 'sanctiebesluiten' genoemd.

Op grond van voornoemde wetten is het uitgangspunt volledige openbaarmaking van sanctiebesluiten, met inachtneming van artikel 5.1 van de Wet open overheid. Het achterwege laten van de openbaarmaking is slechts mogelijk als de aanbieder van hostingdiensten of aanbieder van een communicatiedienst door de openbaarmaking onevenredige mate van schade zou worden berokkend. De ATKM vermeldt de beslissing tot openbaarmaking van het sanctiebesluit in een openbaarmakingsbesluit. De ATKM geeft daarbij aan welke informatie in het sanctiebesluit volgens haar vertrouwelijke informatie is (die niet openbaar gemaakt zal worden). Vervolgens wordt de aanbieder van hostingdiensten of aanbieder van een communicatiedienst middels een zienswijze in de gelegenheid gesteld gemotiveerd aan te geven welke andere informatie hij nog meer vertrouwelijk acht. De ATKM stelt vervolgens bij het openbaarmakingsbesluit de openbare versie van het sanctiebesluit definitief vast met haar eindoordeel over de informatie die door de aanbieder van hostingdiensten of aanbieder van een communicatiedienst als vertrouwelijk is aangemerkt. Tevens vermeldt de ATKM wanneer de openbare versie van het sanctiebesluit (dus niet het openbaarmakingsbesluit) op haar website wordt geplaatst en, als dat het geval is, dat een nieuwsbericht wordt uitgebracht.

De openbaarmaking vindt plaats op de website van de ATKM en geschiedt niet eerder dan nadat twee weken zijn verstreken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt aan geadresseerde. Wanneer er binnen die twee weken om een voorlopige voorziening is verzocht wordt de openbaarmaking opgeschort totdat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan. Voor beide zijn nadere regels opgesteld in een aparte AMvB met betrekking tot de openbaar te maken gegevens, waaronder de wijze waarop de openbaarmaking plaatsvindt en de mogelijke reactie van de geadresseerde in verband met de openbaarmaking van zijn gegevens.

De openbaarmaking dient verschillende doelen, zoals het verschaffen van inzicht in de handhavingspraktijk van de ATKM en het informeren en waarschuwen van het publiek.

§ 6. Verantwoording

Met inachtneming van het geldende openbaarmakingsregime en met het oog op verantwoording is de ATKM zo transparant mogelijk over haar inzet van handhavingsinstrumenten. Dit komt onder meer tot uitdrukking in het (in beginsel) openbaar maken van de bestuurlijke sanctiebesluiten, in de transparantieverslagen, jaarverslagen, nieuwsberichten op haar website en mogelijke andere uitingen vanuit haar rol als toezichthouder.

§ 7. Citeertitel en inwerkingtreding

Dit beleid wordt aangehaald als: Handhavingsbeleid van de ATKM en treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Rotterdam, 8 juni 2026

*Autoriteit online Terroristisch en Kinderpornografisch Materiaal,
A.M.V. Gerken
Voorzitter*

BIJLAGE I – REIKWIJDTE BEVOEGDHEDEN UITVAARDIGEN (VERWIJDERINGS)BEVEL

Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal

Op grond van artikel 6, eerste lid, van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal kan de ATKM een aanbieder van hostingdiensten die online kinderpornografisch materiaal heeft opgeslagen een bevel geven alle redelijkerwijs te nemen maatregelen te treffen om dit materiaal ontoegankelijk te maken.

Volgens het tweede lid van artikel 6, tweede lid, van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal kan de ATKM, indien het bevel niet kan worden gericht tot een aanbieder van hostingdiensten, het bevel richten tot een aanbieder van een communicatiedienst.

De ATKM is ten aanzien van online kinderpornografisch materiaal bevoegd een bevel uit te vaardigen ten aanzien van aanbieders van hostingdiensten en communicatiediensten die:

- Juridisch gevestigd zijn in Nederland of in Nederland een bepaalde fysieke aanwezigheid hebben (zoals bv. een serverruimte of nevenvestiging) en/of
- In Nederland online kinderpornografisch materiaal hebben opgeslagen of in het buitenland online kinderpornografisch materiaal hebben opgeslagen dat in Nederland te bereiken is.

Verordening (EU) 2021/784 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud (hierna: TCO-Verordening)

Op grond van artikel 3, eerste lid, van de TCO-Verordening heeft de ATKM de bevoegdheid om een verwijderingsbevel uit te vaardigen op grond waarvan aanbieders van hostingdiensten terroristische inhoud moeten verwijderen of de toegang daartoe in alle lidstaten moeten blokkeren.

De ATKM is ten aanzien van online terroristische inhoud bevoegd een verwijderingsbevel uit te vaardigen ten aanzien van aanbieders van hostingdiensten die:

- Een of meer Europese lidstaten in staat stelt gebruik te maken van zijn diensten en een ‘wezenlijke band’ heeft met die lidstaat of lidstaten.
- Een ‘wezenlijke band’¹⁷ bestaat wanneer de aanbieder van hostingdiensten een vestiging heeft in de Europese Unie, wanneer zijn diensten gebruikt worden door een aanzienlijk aantal gebruikers in één of meer lidstaten, of wanneer zijn activiteiten op een of meer lidstaten zijn gericht.¹⁸

¹⁷ Zie artikel 2, vierde en vijfde lid, van de TCO-Verordening.

¹⁸ Of de activiteiten op een of meer lidstaten gericht zijn, moet worden bepaald aan de hand van alle relevante omstandigheden, waaronder factoren zoals het gebruik van een taal of een munteenheid die in de betrokken lidstaat gangbaar is, of de mogelijkheid goederen of diensten vanuit die lidstaat te bestellen. Ook kan de beschikbaarheid van een applicatie in de nationale appstore, het maken van lokale reclame of reclame in een taal die in de betrokken lidstaat gangbaar is en de taal van de klantenservice een indicatie zijn of de activiteiten gericht zijn op een lidstaat. Zie ook overwegingen 15 en 16 van de TCO-Verordening.

BIJLAGE II – VERSCHILLEN IN DEFINITIEBEPALING ‘AANBIEDER VAN HOSTINGDIENSTEN’

Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal

Volgens de definitiebepaling in artikel 1 van de Wet bestuursrechtelijke aanpak online kinderpornografisch materiaal wordt verstaan onder ‘aanbieder van hostingdiensten’:

- ‘de aanbieder van een communicatiedienst bestaande in de opslag van gegevens die van een ander afkomstig zijn’.

De definitiebepaling bepaalt dat onder een ‘aanbieder van een communicatiedienst’ valt:

- ‘de aanbieder van een communicatiedienst als bedoeld in artikel 138g van het Wetboek van Strafvordering: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in de uitoefening van een beroep of bedrijf aan de gebruikers van zijn dienst de mogelijkheid biedt te communiceren met behulp van een geautomatiseerd werk, of gegevens verwerkt of opslaat ten behoeve van een zodanige dienst of de gebruikers van die dienst’.

De definitiebepaling bepaalt dat onder ‘geautomatiseerd werk’ wordt verstaan:

- ‘een geautomatiseerd werk als bedoeld in artikel 80 sexies van het Wetboek van Strafrecht’.

Volgens artikel 80 sexies van het Wetboek van Strafrecht wordt onder ‘geautomatiseerd werk’ verstaan:

- ‘een apparaat of groep van onderling verbonden of samenhangende apparaten, waarvan er één of meer op basis van een programma automatisch computergegevens verwerken’.

Verordening (EU) 2021/784 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 inzake het tegengaan van de verspreiding van terroristische online-inhoud (hierna: TCO-Verordening)

Volgens de definitiebepaling in artikel 2 van de TCO-Verordening wordt verstaan onder ‘aanbieder van hostingdiensten’:

- ‘een aanbieder van diensten als gedefinieerd in artikel 1, punt b), van Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad die erin bestaan informatie die door een aanbieder van inhoud is verstrekt, op diens verzoek op te slaan’.

Volgens de definitiebepaling in artikel 1, punt b) van Richtlijn (EU) 2015/1535 wordt verstaan onder ‘dienst’:

- ‘elke dienst van de informatiemaatschappij, dat wil zeggen elke dienst die gewoonlijk tegen vergoeding, langs elektronische weg, op afstand en op individueel verzoek van een afnemer van diensten wordt verricht’.

Voor de toepassing van deze definitie wordt verstaan onder:

- i) ‘op afstand’: een dienst die wordt geleverd zonder dat de partijen gelijktijdig aanwezig zijn,
- ii) ‘langs elektronische weg’: een dienst die wordt verzonden en ontvangen via elektronische apparatuur voor de verwerking (met inbegrip van digitale compressie) en de opslag van gegevens, en die geheel via draden, radio, optische middelen of andere elektromagnetische middelen wordt verzonden, doorgeleid en ontvangen,
- iii) ‘op individueel verzoek van een afnemer van diensten’: een dienst die op individueel verzoek via de transmissie van gegevens wordt geleverd.